

RUTIN (R)

1(2)

Rättspsykiatriska undersökningsenheten i Stockholm Johan Larsson

Beslutsdatum 2023-10-26 **Dnr** S23-90218

Beslutsfattare Patrik Backgård Ikraftträdande 2023-10-26 **Version** 3.0 - Godkänd

Anafylaktisk reaktion

Anafylaxi är en akut, svår, snabbt insättande systemisk överkänslighetsreaktion från flera organsystem och är potentiellt livshotande. Reaktionen inkluderar alltid objektiv starka respiratoriska/kardiovaskulär/allmänna symtom. Enbart urtikaria, angioödem, rhinokonjunktivit eller gastrointestinala symtom, är inte anafylaxi.

Första symtomen kommer inom någon minut till en timme. De vanligaste initiala symtomen är urtikaria, angioödem och klåda med *samtidiga* allmänna luftvägs- eller hjärtkärlsymtom och/eller kraftig allmänpåverkan. Ofta en metallisk/stickande/pirrande känsla i munnen, svullnad av läppar, munslemhinna, gom och farynx. Klåda och "myrkrypningar" i handflator/fotsulor/hörselgångar/ hårbotten. Rodnad och värmekänsla i ansiktet och på halsen är andra tidiga symtom.

Därefter tillkommer ofta tecken på svullnad i larynx med heshet och hackande/ skällande hosta samt andningssvårigheter. Ibland förekommer även gastrointestinala symtom såsom illamående, kräkning, diarré och magkramper som då kan dominera symtombilden. Kardiovaskulära symtom med blodtrycksfall kan följa, men kan i mycket svåra fall även utgöra initiala symtom. Allmänna symtom som tecken på cerebral påverkan, till exempel rastlöshet, oro, uttalad trötthet, svimnings- och katastrofkänsla, förvirring och medvetslöshet kan ses vid anafylaxi. De vanligaste orsakerna är läkemedel, födoämnen och insektsstick.

2(2)

Anafylaktisk reaktion

Ikraftträdande 2023-10-26 **Dnr** S23-90218

Behandling – Åtgärd vid anafylaxi

- Lägg patienten ned höj fotändan. Hastig uppresning kan leda till livshotande blodtrycksfall. Kontakta jourläkare som ordinerar läkemedel. Avdela en medarbetare som ringer 112.
- Ge Adrenalin! Epipen, förfylld injektionsspruta, 300 mikrog. Ska ges im på lårets utsida. Kan upprepas var 5:e min vid utebliven förbättring.
- 3. Ge syrgas, minst 5 l/min. Kontrollera andning och cirkulation.
- 4. Sätt iv infart, ge 1 000 till 4 000 ml Ringer Acetat, eftersträva normalt blodtryck.
- 5. Vid obstruktivitet ge Ventoline/Buventol (salbutamol) 0,2 mg/dos, 5-6 doser. Kan upprepas efter 10 minuter. Sittande ställning om symtomen domineras av obstruktivitet och illamående.
- 6. Ge Betapred, tablett 0,5 mg, 10 tabletter, eller injektion 2 ml (4 mg/ml) iv om patienten kräks.
- 7. Ge tablett Aerius 5 mg, 2 st.